Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 146. Luni în 3 (15) Iuliu.

DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — **Numeri singuratici 5 cr.** — **Tacsa de inserţiuni:** 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru.

Redactor responsabil: **Dr. George Candrea.**

Redacţiunea şi **Administraţiunea:** Timişoara, cetate strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41 **Telefon** (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Scrisori din Viena.

— De la corespondentul nostru particular. —

—, 12 Iuliu n.

(Cearta pentru gimnasiul din Cilli terminată. — Cehii tineri rĕmân tot în oposiţie. — Alianţa lui Lueger cu slavii radicali. — Ţinuta ministeriului în afacerea din Cilli. — Eventuale urmări în casul nevotărei budgetului. — Politică comunală.)

Cearta dintrĕ partidele parlamentare, special dintrĕ germani şi sloveni privitoare la clasele paralele ale gimnasiului din *Cilli* s'a hotărît în favorul slovenilor cu 173 contra 143 voturi. Viitoriul va arĕtá dacă aceasta este o învingere pyrhică. O şedinţă mai agitată nici că a avut parlamentul austriac.

Deputatul *Kaltenegger* a fost timbrat din partea german-naţionalilor de trădătoriu; la toată întêmplarea se va descărcă asupra lui o furtună de indignare provenită din partea compatrioţilor sei din Styria. Preste tot se poate spune, că sprijinul, care l'au dat clericalii germani conducĕtoriului lor contelui *Hohenwarth*, de dragul aspiraţiunilor slovene, şi cari i-au costat deja trei ministri conservatori (Principele *Windischgrätz, Falkenhayn* şi *Schönborn)*, — le va mai causá şi de aici încolo multe desamăgiri. Înainte de toate au folosit ocasiunea aceasta antisemiţii pentru a-şi descoperí „inima lor germană", după cum o disese aceasta mai dilele trecute, spre marea mirare a tuturor, principele Alois *Lichtenstein.* De sigur cuvintele acestea vor contribuí, ca mulţi din alegĕtorii germani de până ací sĕ se înroleze sub stindardul social-creştinilor.

Polonii au votat cu puţină însufleţire pentru Cilli. Italienii, se înţelege că au votat contra, deoare-ce lor le sunt slovenii în partea nordică tot atât de rivali, după cum le sunt germanilor în partea sudică. Românii au votat cu majoritatea.

Din împregiurarea, că cehii tineri au mers în aceasta cestiune, eminaminte de rassă şi de putere, împreună cu conservatorii, deputatul sloven *Vosnjak* a făcut prognosticul re'nvierii inelului de fer (eiserne Ring) de sub regimul lui Taafe, asupra căruia principele *Schwarzenberg* a admoniat la timpul sĕu pe compatrioţii sĕi cehi. Într'aceea cehii tineri au enunţat că vor rĕmânĕ şi pe mai departe în oposiţie, şi aceasta până atunci, până când nu li-se va dá dreptul de stat bohem. Şi faima, că în casul, când dînşii ar dovedí o purtare mai calmă în desbaterile parlamentare, atunci li-se va resplătí prin cassarea stărei esceptionale în care se află *Praga*, s'a desmințit tot atât de îngrabă, după cum s'a desminţit şi ştirea, că împĕratul va luá parte la esposiţia etnografică din capitala Bohemiei.

Deputatul *Khun* a folosit ocasiunea votărei antisemiţilor contra gimnasiului din *Cilli*, de a abdice prietenia acestui partid. Poate-că acestei împregiurări este de a i-se ascrie şi alianţa ce s'a pus la cale întrĕ Dr. *Lueger* şi aderenţii sĕi creştini şi întrĕ conducĕtorii mişcării radicale a slovenilor tineri din Krajna şi litoral, cu ocasiunea inaugurărei panţerului „*Wien*" şi „*Triest*"; alianţa a atins neplăcut pe italieni.

Ministeriul provisoriu a observat în lupta homerică pentru gimnasiul din Cilli un punct de vedere cu totului formalistic. În cestiunea aceasta de înaltă controversă, el n'a luat nici un feliu de angagiament, ci a făcut într'un mod rece şi objectiv, ca positia de 1500 floreni pentru clasele paralele din *Cilli* sĕ se voteze în tocmai după cum a eşit din comisiunea budgetară.

Situaţiunea stângei germane e foarte dificilă, din care causă şi părerile cu privire la cestiunea aceasta sunt împărţite astfeliu, că nu se ştie, dacă partidul are sĕ sprijinească acest cabinet neparlamentar, în fruntea căruia stă un om care prin lupta lui contra antisemitismului şi prin vederile sale economice stă mai aproape de liberali, ori sĕ-i denege sprijinul votând contra budgetului. Dacă însĕ respingerea budgetului prin o majoritate formată de liberali, naţional-germani şi cehi tineri, va constrînge coroana, ca sĕ concheme un ministeriu parlamentar, — care eară n'ar puté fi altul de cât un cabinet de coaliţie, — atunci din schimbarea aceasta numai germanii n'ar trage vre-un folos. Un nou budget însĕ fără positia gimnasiului din *Cilli* n'ar aflá în parlament majoritatea recerută, după-cum aceasta a dovedit'o cea din urmă votare. Esistă dar' multă probabilitate, că cu ocasiunea votărei asupra budgetului voturile liberarilor se vor împărţí şi în urmă totuşi budgetul se va primí. Cum se va schimbá în toamnă situaţiunea parlamentară şi ce feliu de ministeriu definitiv va fi chiămat din partea coroanei, şi dacă şi atunci tot influinţa contelui *Hohenwart* va fi dătătoare de ton, — este o cestiune, asupra căreia conjecturi se pot face, dar' nimic positiv nu se poate spune.

Pe când politica imperiului îşi urmează cursul sĕu şi în aceste dile de mari călduri, numai ca sĕ se aducă la bun sfêrşit budgetul şi sĕ se termine procedura civilă, care ocupă şedinţele parlamentului până târdiu noaptea, pe atunci lupta politică începe sĕ se desvoalte şi pe terenul comunal. Partidul liberal desfăşură o agitaţiune vie pentru recâştigarea mandatelor perdute la antisemiţi. Cesti din urmă au aflat de bine, ca cu ocasiunea adunării liberalilor sĕ pună la cale scene tumultuoase, aşa în cât sĕ le facă imposibilă ori-ce feliu de desbatere şi sĕ-i constrîngă a se depărtá fără nici o ispravă. Se înţelege că la asemenea ocasiuni procedura nu este tocmai parlamentară. Din acest motiv deputatul *Wrabetz* a interpelat pe contele *Kielmannsegg*, dacă dînsul intenţionează sĕ iee sub scutul sĕu adunările liberalilor. La toată întêmplarea lupta ce adi se poartă în capitala şi reşidenţa noastră, pe terenul comunal, ofere privitoriului o privelişte nu tocmai îmbucurătoare. Nici astădi încă nu se ştie, că pe când se vor escrie nouele alegeri. Deocamdată ori şi cine poate reclamá contra listelor de alegere.

Prof. Dr. Weigand în Bănat.

S'a fost lansat prin diarele române ştirea, că prof. Dr. *Weigand* ar petrece deja prin Banat în scop ştientific. Referitor la aceasta causă primim o scrisoare, pre care o publicăm cu plăcere în traducere românească.

Lipsca, la 12 Iuliu 1895.

Onoratei redacţiuni a diariului „Dreptatea".

Din preţuitul D-Voastră diariu vĕd, că s'a lăţit vestea, că eu aşi fi deja în Banat. Aceasta nu e cu putinţă nici pentru aceea, pentru-că feriile universitare se încep numai în August, astfeliu nici nu pot părăsí Lipsca

Foişoara „Dreptăţii".

Odă

la iubileul de 30 ani al profesorului
Ioan Popea.

Ce resună 'n depărtare ca un freamĕt lin, duios?
Ce concert de păsĕrele cântă adi aşa frumos?
De ce florile cu toate şi-au deschis a lor potire,
Şi vĕduhul umple astădi cu parfum de aromire?
De ce fie-care frunză din uriaşul stejeriş
Astădi pare că-i mai verde? De ce vêntul pe furiş
Strecurându-se prin arbori cânt' atât de melodios?
De ce glasul filomelei astădi e mai armonios?
Ear' stejarul cela mare, cu coroana-i ce scuteşte
Mii de stejărei mai tineri şi pe toţi îi învăleşte
Cu frundişu-i, ca o clocă ce-şi acopere ai sĕi pui,
De ce adi pare mai falnic, de ce ramurile lui
Ce 'n azur se perd departe şi în nori ades se'mplântă
Sunt scăldate'n luciu de soare ca'ntr'o aureolă sfântă?

E o mişcare pretutindeni, o serbare, veselie
Tot în aer e sfinţenie, toată vorba-i poesie,
Căci pădurea 'ntreagă astădi ţine o sfântă sărbătoare,
Şi stejarului cel falnic îi depune la picioare
Mii de mulţumiri şi omagii pentru scutul părintesc,
Căci cu toţi sub el crescut'au şi sub el cu toţii cresc!
— — — — — — — — — — — — — — — — — — —
De prin crângul lui — priveşte! — este o priveghitoare.
E bĕtrână păsĕruica şi o ţin de subsuioare,
Ca sĕ nu se prăvălească, alte două filomele,
Ce îi sunt, pre-cum se dice, abea strănepoţele.
Ajungĕnd în vêrf o pune, ca se şeadă pe-o mlădiţă,
Şi bĕtrâna se aşeadă îşi îndreaptă a sa căiţă,
Aripile amorţite şi-le scutură înc'odată
Şi astfeliu începu sĕ cânte păsĕruica minunată:

„Frunză verde leuştean,
Au trecut 30 de ani
De când bunul meu soroc
M'a adus în acest loc.
Nu erau pe-ací stejari,
Nu erau nici pomi mai mari,
Nici pădure nu erá,
Nice umbră nu umbriá.
Cât vedeai cu ochii 'n jos
Erá câmpul năsipos,
Cât vedeai cu ochii 'n lat
Erá plaiul cel uscat,
Pre cât ochii îţi ajung
Numai pietrii 'n lat şi lung,
Cât cu ochii te aţii
Numai stâncă şi pustii . . .
Ear' în mijloc vai de el
Vieţuiá un stejărel
În pustiu el, singurel.
Şi zărindu'l de departe
În aşa singurătate,
M'am lăsat în a lui crâng
Şi am început sĕ plâng . . . .
Şi de-atuncea nici odat'
Mai departe n'am sburat!

Foaie verde iasomie,
Adi cântăm cu veselie,
Căci din crângul cel întins
Codru mare s'a încins,
Pe pustiul de pietriş
Astădi stă un stejeriş,
Şi pe valea năsipoasă
Creşte adi pădure deasă,
Cu umbriş şi floricele
Şi cu dalbe păsĕrele.
Ear' stejarul tinerel . . .
Ean uitaţi-vĕ la el,
Cât de falnic prinde'n sbor,
În frunzişu-i munţi de nor!
Voi ce sunteţi adi în stare
Sĕ umbriţi pădure mare,
Voi cu toţi sub a lui scut
V'aţi ivit şi aţi crescut,
El scutitu-v'a pe voi,
De năcaz şi de nevoi
De arşiţă şi de ploi;
Şi de ploi şi de arşiţe
V'a scutit, june mlădiţe,
V'a scutit sub creanga sa
Şi de geruri şi de nea;
Şi de nea, de gerul greu,
V'a păzit sub scutul sĕu.
De ningeá, de erá vênt,
Vĕ'mbrăcá ca'ntr'un vestmênt.
Erá vênt, erá ninsoare,
Vi-a fost acoperitoare.
Ear' când vêntul se treceá,
Şi când boarea adiá,
A ştiut a vĕ 'nvĕţá,
Sĕ uitaţi de munci şi chin,
Sĕ doiniţi din frunză lin,
Sĕ băgaţi lumean'n mirare,
Cu duioasa-vĕ cântare.
— — — — — — — — — — — —
Luaţi de-acuma locul lui,
Fiţi părinţi de-ai codrului,
Ocrotiţi şi luminaţi; . . . . . .
Eară adi îi mai cântaţi,
După lunga-i dĕscălire:
La mulţi ani cu fericire!"

Braşov, 29/VI 1895.

Sextil Puşcariu.

mai înainte. La 3 ori 4 August însě cred că voiu sosí în *Timişoara*, de unde apoi am de gând sě fac escursiuni prin ţinuturile din jur pentru a face pe sate studii dialectice. După un restimp de 2—3 sěptěmâni îmi voiu strămută cuartirul în Lugoş, dup'aceea la Caransebeş, Mehadia, Orşova, Vêrşeţ Oraviţa, Bocşa.

Cred că în 3 luni voiu fí gata cu acest lucru, pentru-că sper că voiu fí spriginit din partea învěţătorilor şi a celorlalţi inteligenţi cari au interes pentru limba lor maternă. Contez şi la ajutoriul binevoitoriu al D-Voastre, rugându-vě sě adresaţi învěţătorilor un apel în ḑiariul D-Voastră, ca ei sě conscrie, şi încă cât se poate de acurat şi fonetic cuvintele acelea, cari se întrebuinţează numai în dialectul ţěranilor, şi acelea, cari au o însemnare deosebită de cea obicinuită în limba literară sau au flecsiune deosebită. (Formarea pluralului la substantive, conjugaţiunea la verbe.) Pentru un om singur este o atare lucrare cu neputinţă, pre când dacă conlucră mai mulţi, poate sě reiese ceva bun.

Mi-am propus, ca în decursul anilor viitori sě-mi jertfesc feriile scrutărilor dialectice, în înţeles mai larg demografiei şi etnografiei, până când voiu fi călětorit întreg terenul locuit de români. Probabil, că în anii venitori voiu fi ajutat şi de către seminariştii mei, în anul acesta încă nu s'a putut, pentru că am voit sě pun mai întâiu prin călětoriile mele o basă, pre care apoi sě se edifice mai departe.

*

Atâta ni-am permis a publicá din scrisoarea profesorului Weigand. Credem, că toţi românii se vor bucurá de cuprinsul ei. Mai ales românii bănăţeni credem că 'şi vor dá toată silinţa, ori pe unde va vení savantul profesor, sě-i facă cât mai uşoară călětoria şi scrutarea. Apelăm mai ales la inteligenţii şi învěţătorii, cari se interesează de limba noastră, ca sě urmeze rugării dlui Weigand făcênd consemnările cuvintelor amintite mai sus. Noi din partea noastră promitem cu plăcere tot ajutoriul posibil, şi servim bucuros de intermediatori între Dr. Weigand şi cei ce ar avé sě-i comunice ceva.

Austro-Ungaria.

Perchisiţiune domiciliară. În *Ráckeve* solgăbirêul cercual a făcut perchisiţiune domiciliară la capelanul romano-catolic de acolo. Causa? Pretinsă *agitare* contra şcoalelor comunale şi a politicei bisericeşti a guvernului.

Noi ḑicem: înainte! Astfeliu guvernul va învěţá pre cât mai mulţi şi dintrě unguri, că ce e *libertatea* în Ungaria.

Globul pămêntesc confiscat . . . Numai în Ungaria s'a mai putut şi asta. Autorităţile administrative din Felvincz au confiscat într'o comună românească din apropiere (ei îi ḑic Makfalva) globul pămêntului din şcoală. De ce? Pentru-că ar fi fost descrisă Daco-România pre el, ear' Clujul nu eră numit Kolozsvár . . . Periculosul glob a fost dus ca *corpus delicti* la tribunal. Învěţătoriul respectiv va fi de sigur închis şi astfeliu Daco-România stearsă de pe globul pămêntului.

Şi autorităţile maghiare nu văd, că cu astfeliu de insanităţi îşi sterg înseşi numele dintrě cei cu minte.

Culmea infamiei. Guvernul actual — guvernul acestei ere de corupţiune şi brutalitate — a pus cunună isprăvilor isvorite din firea sa. *A confiscat banii adunaţi pentru monumentul lui Iancu.*

Domnii T. Liviu *Albini* şi Ioan *Moţa,* cari au colectat banii, în sumă de 3780 fl. 65 cr. 330 lei şi 50 bani au fost traşi la rěspundere de căpitanul poliţiei din Sibiiu şi li-s'a adus următoarea sentinţă:

Liviu Albini condamnat la 5 ḑile închisoare. Ioan Moţa la 3 ḑile închisoare.

Ambii la purtarea speselor de întreţinere în închisoare.

La depunerea solidară în folosul înaltului erariu reg. ungar a sumei sus pomenite de bani colectaţi.

Pedeapsa trebue sě 'şi-o înceapă cel mult 15 ḑile după întrarea în vigoare a sentenţei; ear' banii predaţi tot în acelaşi timp, altfeliu vor fi esecuaţi.

Osândiţii au făcut recurs contra acestei sentenţe care li-s'a înmanuat aḑi după ameaḑi, scrie „Tribuna“ de Sâmbătă.

Noi condamnăm din toată puterea noastră această brutalitate a guvernului.

Străinătate.

Modificarea alianţei triple. (R o m a, 13 Iuliu.) În cercuri diplomatice se vorbeşte, că sosirea ambasadorului italian Lanza la Roma e în legătură cu astfeliu de modificari în contractul alianţei triple, cari ar deveni necesare în urma publicării oficioase a alianţei ruso-franceze.

Alegerile parlamentare în Auglia. (L o n d r a, 14 Iuliu) Până acum este cunoscut resultatul alegeriler în 87 cercuri. S'au ales 78 unionişti, 5 liberali, şi 3 parnellişti. Întrě cei aleşi sunt dintrě membrii cabinetului Ridlai, Hamilton, Goost şi Brodrick.

Din Macedonia. (S o f i a, 13 Iuliu.) În butul ordinaţiunei ministrului-president dată prefecţilor pentru împedecarea trecerei în Macedonia totuşi au plecat noue cete de voluntari spre a merge în ajutoriul macedonenilor. În aceste cete se află şi *două amazoane,* cari îmbrăcate în vestminte bărbăteşti s'au asociat voluntarilor. — Din Macedonia — după cum se susţine — n'au sosit ştiri deja de 10 ḑile. Se ḑice, că guvernul ar fi primit ştire telegrafică din Tatar-Bazardjic, că o ceată de 100 başibozuci au trecut graniţa şi au dat flacărilor un sat bulgar, ear' dintrě săteni au omorît pe 10 inşi. Ştirea nu este încă confirmată.

Ḑiariul *Makedonsky Glas* publică o telegramă din Küstendil în care se vestesc mai multe lupte petrecute întrě insurgenţi şi soldaţii turceşti. — Tot asemenea povestesc şi călětorii veniţi din Macedonia, că la Monastir, Kotsano, Kitsevo şi alte locuri încă ar fi fost ciocniri întrě insurgenţi şi trupele turceşti. Ştirile însě până acum nu sunt confirmate.

(S o f i a, 14 Iuliu.) În urma ştirilor neliniştitoare sosite la ministeriul de rěsboiu, o baterie şi un regiment de cavalerie au primit ordin sě plece inmediat la frontiere.

Deputaţiunea abissiniană în audienţă la ţarul. (P e t e r s b u r g, 14 Iuliu.) Ţarul şi ţarevna au primit eri în audienţă în Peterhof trimisul estraordinar al negusului şi membrii deputaţiunei abissiane, cari au predat ţarului scrisori de la regele Menelic şi de la metropolitul din Abissinia, apoi ordul Solomon cl. I., o evangelie foarte vechiă şi o cruce de aur. — Ţarevnei věduve regele Menelic şi regina Taitu i-au trimis scrisori, o cruce de aur şi o corfiţă, ear' tinerei ţarevne scrisori şi daruri de foarte mare preţ. — După audienţă s'a dat în palatul din Peterhof un dineu în cinstea deputaţiunei.

Din societăţi.

Convocare. Pe basa conclusului luat de comitetul renniunei, adunarea generală a *„Reuniunei femeilor române selăgene“* prin aceasta este convocată pe *6 August nou 1895 la Şimleul-silvaniei.*

Toţi membrii reuniunei sunt invitaţi sě binevoiască a participá la adunare, împreunată cu o modestă esposiţiune de industriă casnică femeiască.

Şimleu, la 30 Iuniu 1895.

Clara Maniu, n. Coroian m. p., presidentă. *Cosma* m. p., secretariu.

Avis. Femeile române, cari doresc a concurge cu obiecte de industriă de casă la esposiţia arangiată din incidentul adunării generale a „Reuniunei femeilor române selăgene, sunt poftite, ca objectele destinate spre acest scop *până la 30 Iuliu* a. c. sě binevoiască a le trimite la subscrisa presidentă a Reuniunei.

Este îngrijit, ca mai multe lucruri de mână şi pănzături mai escelente sě fie premiate.

Şimleu, 30 Iuniu 1895.

Clara Maniu, n. Coroian m. p., presidentă. *Cosma* m. p., secretariu.

Corespondenţă.

Făgăraş, 8 Iulie 1895.

Prea Onorată Redacţiune!

Vě rog sě daţi loc următoarelor:

Aḑi La oarele 10 şi câteva minunte mě întâlnesc cu unul dintrě învěţătorii nostri români, care în loc de altă salutare îmi întinde următoarea scriptă:

„Oficiul protopretorial din Făgăraş . . . . a adus următoarea sentinţă: Ioan Berescu, învěţătoriu gr. or., şi Andreiu Stroia învěţătoriu gr. cat., sunt dejudecaţi după cutare § din 1879 etc.; la câte 8 ḑile închisoare şi la câte 50 fl. v. a (sau 5 ḑile arest) pentru demonstraţiune contra statului şi contra instituţiunilor legale . . .!“

Forma în care 'mi fû predată această scriptă, surisul pe buzele respectivului învěţătoriu, pre cum şi alte semne m'au făcut sě-l întreb cu deaměnuntul despre starea lucrurilor. Eată ce mi-s'a spus:

În ajunul maialului comun (gr. cat. cu gr. or.) ne-am întrunit mai mulţi români la „Leu“ (Toma Nicola), întrě cari a mai fost afară de un cerc românesc şi renumitul Trepches Henrich marele patriot, înflăcăratul naţionalist şi abilul (la preumblare) făcětoriu de curte, şef al poliţiei locale, de origine sas.

Ajungênd vorba la maialul nostru de mâne, Trepches a ajuns în vorbă cu Berescu, înv. gr. or., în chipul urmǎtoriu:

Trepches: „Cu ce steag veţi eşí mâne la maial?

Berescu: Cu steagul ce ni-se şede!

Trepches: Şi care i acela?

Berescu: Al nostru, cel românesc!

Trepches: Nu vě permit, de cât numai în casul dacă veţi luá şi pre cel maghiar.

Berescu: Doamne apără!

Trepches: Şi pentru ce nu?

Berescu: Pentru că n'are cine sě-l ducă până la locul destinaţiunei. (Moara de hârtie)

Trepches: Dar' pe cel românesc cine'l va duce?

Berescu: Un prunc de ai nostri!

Trepches: Şi pentru ce nu şi pe cel unguresc?

Berescu: Pe acela sě-l ducă ungur, aşa se cade! De es. un pandur de ai oraşului! Altcum n'are sens!

Trepches: Vě dăm un român din Bucureşti!

Berescu: Nouă ne trebue un ungur!

Trepches: Voiu vedé cu ce veţi învinge! . .

Berescu: Vom merge atunci cu steag negru!

Dictum factum!

A fost postul s. Petru şi Paul; maialul a trebuit sě se ţină în 8 a trecutei, dar' voinţa celor de la putere a schimbat terminul volniceşte punênd un maial românesc în post . . . !

Românii au înghiţit până aici!

Terminul maialului fû aşadară pus în post sub pretecst că localul e ocupat de alţii (după ce odată a fost promis pe 8).

Înainte cu câteva ḑile murise primul curator al bisericei gr. or. George Boer, lăsând o fundaţiune de 1000 fl. spre scopuri şcolare.

Ce eră deci mai potrivit, de cât a-'şi arětă reverinţa la o astfeliu de ocasiune faţă de piul fundator şi indignarea pentru volnica schimbare a terminului de maial — punêndu-l în post — de cât prin un steag negru? Şi ce steag?

A fost praporul de la biserica greco-orientală din loc, îndatinat la morţi!

Şi ştiţi ce a urmat de aici?

Ḑiua următoare la ştirea cu praporul s'a alarmat toată jidovimea din Fhugerasch, de la vîrf până la răděcină şi haida după prapor la moara de hârtie.

Apoi sě veḑi hărţueli, apoi sě veḑi ameninţări, apoi alte isprăvuri vrednice de urmaşii lui: „Dummer Kerl von Fogarasch“.

Pusus'au pe lucru toţi şi cu toate puterile sě afle pretext de pedeapsă pentru învěţători.

Resultatul îl ştiţi din cele de sus.

Bine ḑice românul că: „nu aduce anul ce aduce ciasul.“ Aterim isprăvuri de la Făgăraş! Bezeg, ca sě fi mers cu steag maghiar nu li-s'ar fi întêmplat nimic, ci din contră şi-ar fi fost făcut merite à la Hersényi. Ştiţi cine e dl protopretor Hersényi? E ungur neaoş, în Hêrseni (comună lângă Făgăraş) are veri, verişoare, cuscri, cari merg la munte după grâu, şi la plug cântă:

Oltule câne turbat
Ce vii mare tulburat
Şi-aduci lemne şi butuci . . .!

Hei! dar' ce-i pasă Dlui Hersényi „din centru“.

Am ajuns departe, departe de tot.

Încalte le mai dă de cugětat şi făgărašenilor, cari duc o vieaţă prea: „dolce farniente“ într'u ce se ţine de lucrurile româneşti!

Vom vedé sfêrşitul acestei „ataceri“ curioase.

Învěţătorii au recurat.

Aḑi e maialul şcoalei săseşti din loc împreună cu al pruncilor din grădina de copíi (asil).

Acestia sunt oamenii, nu sagă!

Ei au luat steagul (magyar zászló), s'au dus la moara de hârtie şi 'şi fac cheful în forma lor săsească.

Aici merge lucrul oficios! „Hons“ îi cu mânile mănuşate fără de mănuşi; cu cismele unse cu unsoare de peşte, joacă polca de se cutremură: „vêrful Ludii“ (cel mai înalt pisc din apropierea Făgăraşului în Carpaţii sudici). Ei sunt oameni la loc. Drenk Brader!!) Petrecere bună!

Lucrul acesta de alt-cum nu l'aşi fi amintit, de nu cumva aşi fi audit cu urechile mele vorbe de compătimire din partea a lor ai noştri . . . . dar' Doamne cum se potriveşte aici axioma: „Medice cura te ipsum!“

Pentru ce doare adevěrul? Aşa ne putem întrebá pe dreptul audind lucrurile pornite de făgărăşeni!

Sěrmane corespondent! Te-a pus pěcatele de ai scormonit în cenuşă! Îţi vei dá de om. Se prepară la o replică teribilă un grup de oameni cu temeiu informaţi.

Vor sě spună, că corespondentul respectiv din Făgăraş a scris utopii, a scris lucruri neesistente, lucruri false (ce bine ar mai fi sě fie false!) Că „Progresul“ (societatea diletanţilor din loc de etatea frumoasă 13 ani) progresează — dragă Doamne — uimitoriu, ba că pe alee se preumblă destui români, mai că se adună şi se sfătuesc (pe promenadă), mai că teacă şi pungă!

Cu Dumnedeu! Eu din parte-mi aşi dorí sě fie tot neadevěr ceea-ce am spus. Dar'! Hei! câte mai sunt de revelat!

Aşa pentru es: Ce scop are „Progresul“ între noi? Cum vrea sě progreseze în mijlocul jidanilor din loc? Ce stavilă vrea sě pună unora ca cei amintiţi şi puşi în catastichul lui Belzebub?

Aşi vrè bucuros sě mi-se spună din ce incident s'au angajat anii trecuţi tinerii studenţi braşoveni la Făgăraş, ca sě se producă? Ce au lăsat în urmă? Crede „Progresul“ că va lăţí cultura prin aceea, că aduce băieţi tineri dedaţi la ordine şi disciplină severă, ca sě-i poarte din crişmă 'n crişmă prin Făgăraş? Dar' petrecerea din anul trecut a fost în folosul reuniunei de femei (ambele reuniuni), n'am vědut însě nici un raţiociniu, nici o socoată, nici baremi o mulţămită pentru cei-ce au contribuit cu mai mult! Ştiu, că studenţii erau purtaţi dintr'un hotel la altul cu „progresiştii“ în frunte . . . Dar' ce sě mai spun despre progresişti? Că la petrecerile câte biată au fost au monopolisat biletele, făcênd sânge rěu în mulţi oameni de bine. Se mai spune, că acelea petreceri erau vědit monopol pentru 2—3 persoane de la cârmă (înţeleg anii din urmă) şi despre acest lucru m'am convins în persoană anul trecut la Paşti.

Şi pentru ce doare adevěrul? E ruşine! Dacă cineva nu e apt, sau nu se simte în stare a duce un lucru la sfêrşit bun, sě-i dee pace, e mai bine de cât a face contrariul. Până când nu ne vom desbrăcá de ambiţiuni personale?

Cum ne validităm noi în Făgăraş? Dacă ar veni un străin, care nu cunoaşte împregiurările esterne, vědênd toate aceste lucruri nici prin cap nu i-ar trece, că de acest cuib de oraş se leagă suveniri aşa de frumoase, că aici mai este şi neam românesc. De mergem la preumblare, vorbim altă limbă, de mergem la boltă, în piaţ, la judecătorie, la pretură, la gară, la moara de hârtie, la scăldat . . . . româneşte numai dilerii . . . Rěu, de tot rěu!

M. B.

Alt profesor iubilant.

— Iubileul profesorului Ioan Popea. —

Raport special al „Dreptăţii“.

Braşov, 30 Iuniu v.

Domnul *Ioan Popea*, profesor la gim. rom. gr. or. din Braşov, ieri în diua de S. *Petru* şi *Pavel* a avut rara fericire de a-şi sěrbá iubileul de *30* ani de profesură.

Ca un *elev* ce mai ieri alaltă-ieri i-am fost, nu voiu îndrăsní sě spun lauda faptelor lui, căci nu-mi este dat, ca sě měsur depărtarea până la care a străbătut luminatul sěu ochiu, şi-mi e greu a cuprinde mărimea activităţii pe care dl Popea o a adus iubirei sale de progres.

Convins despre marele interes ce avea pentru desvoltarea Românilor, convins, că numai ştiinţa ar putè astupá gurile deschise ale străinilor, convins că o cultură intelectuală — dirigeată în sens nenaţional, convins că o educaţiune fără caracter naţional pronunţat, nu poate produce de cât caractere omeneşti bastarde, pătruns, că o naţiune fără fiĭ învěţaţi, este o naţiune care nu poate progresá, dl. profesor Popea, încă înainte de asta cu ani treidęci a început a lucrá şi a muncí, a împrăştiá ştiinţa pe ogoarele neştiinţei.

Religiunea cu filosofia, umanitatea cu naţionalismul au format basa conceperilor sale, şi aceasta a sădit-o în toţi câţi s'au apropiat de el.

Blând şi dulce la fire, dl Popea n'a inspirat ura, decât numai în aceia, cari lipsiţi de ori-ce merit, sunt vrăşmaşii meritului. Tinerimea studioasă, căreia nu i-a fost numai profesor de carte, cĭ şi de *românism*, învěţătorimea românească în general şi cea din jurul Braşovului în special, în fruntea căreia de şase ani stă, şi pentru a cărei înaintare îi bate inima, totdeauna a avut parte de o îmbrăţişare cordială şi de cele mai patriotice încuragiări şi îndemnări.

Eată de ce sěrbătorirea ce i-s'a făcut dlui prof. Popea, cu ocasiunea împlinirii a lor 30 ani de serviciu, a fost o sěrbătoare şi o manifestare de iubire sinceră şi măreaţă.

Ca la 200 persoane din tot ce are Braşovul mai frumos şi mai ales, s'au întrunit ieri seară la banchetul dat în „Casa de tir“. Cătră sfîrşitul cinei se ridică dl prof. Andreiu Bârsan şi cu arată munca neobosită şi meritele iubilarului pe terenul podagogiei, pe terenul şcoalei. Închină dorind vieaţă lungă, fericită iubilarului. Prof. *Vlaicu* a toastat pentru familia vrednică a iubilarului, ear' Părintele *Băiulescu*, arată cu cuvintele străinilor meritele profesorului Popea pe terenul înaintării şi propăşirii limbei noastre naţionale; apoi scoate în relief munca ce a desvoltat'o pentru înaintarea preoţimei, pentru introducerea şi obligamêntul de a ţinè predici în biserică. Dr. Mureşan îl felicită pe iubilar pentru activitatea-i publicistică.

Tot în sănětatea iubilarului a închinat şi protopopul *Voina*, Dl. Ieronim *Bariţ* şi Dl. *Sassu* (Brăila) pentru familia *Popeeştilor*, ear' harnicul abiturient Sextil *Puşcariu* a cetit o prea frumoasă odă, dedicată serbătoritului.

În mijlocul unei tăceri se ridică directorul şcoalelor medii din Braşov, Dl. V. *Oniţ* şi cu cuvinte calde, cu artă aşternută arată strădania bětrânilor pentru înaintarea neamului românesc. „Erau idealişti şi aşa numai ni-se esplică munca de urieş ce au desvoltat'o acei bărbaţi“. Arată văicăriturile unor decepţioniştí din dilele noastre, cari neputêndu-se însufleţí pentru ideale, nu pot realisá nimica bun. Salută pe iubilar ca pe un *idealist*.

Moşneagul *Axente* mai face şi glume în vorbirea sa, însě glume de acelea, din cari pătrunde şi niţică filosofie; ear' învěţătoriul *Dariu*, ca un martor al lucrărilor iubilarului îi doreşte vieaţă lungă şi fără něcazuri.

Vorbeşte apoi iubilarul. Cu bucuria inimei revărsată în ochi mulţumeşte celor-ce au alergat pentru a-i strânge mâna cu atâta căldură. Spune, că tinerimea a fost unica lui preocupare, obiectul predilecţiunilor sale. „Am dorit — dice dl *Popea* — sě fac din tineri stâlpi puternici ai neamului nostru mult sbuciumat şi cu vie satisfacţiune pot dice, că dorinţa mi-s'a realisat, munca mea n'a fost sisifică, căci dincolo şi dincoaci de Carpaţi věd pe şcolarii mei, astădi *oameni* în adevěratul înţeles al vorbei.“ Închină pentru instituţiunile şcolare româneşti din Braşov.

Tunete de aplause şi toţi se grăbesc a ciocni cu *mirele* Popea, al cărui iubileu s'a transformat în o sěrbătoare adevěrat naţională, unde inima ţi-se pătrundeá de profunde simţiri şi gândirea ţi-se înălţá la ideale.

Dl Bârsanu ceteşte telegramele sosite de la: P. S. Sa episcopul Nicolae Popea (Caransebeş), Familia Penciu, parochul Dan şi Emil (Zěrneşti), N. Cristea (Sibiiu), Henţu, Beju, Banciu (Sělişte), Bogdan-Duică, V. Gămulea, Dr. Moşoiu, Octaviu Boeriu (Sibiiu), A. Ghidiu, I. Ionaşiu, Patriciu Drăgălina, Dr. C. Popasu, Dr Patriciu Barbu (Caransebeş), Petric, Pitiş, Murěsan, Teofil Frâncu, Panţu, Stinghe, Pop (Bucureşti), Dr. Saftu (Sibiiu), Patiţa (Alba-Iulia), Musta, archimandrit (Caransebeş), Puşcariu, Dima, Eremie, Maxim (Zürich), foştii elevi zěrneşteni, Sotropa (Bistriţa), Ghiţă Popp, Anast. Bârsan, Pop (Bucureşti), învěţătorii: Bude, Strěvoiu, Dan, Spěrchez (Zěrneşti) şi Borcia (Sibiiu).

Reşinăreanul.

Cronică.

Timişoara, 15 Iuliu.

Petrecerea tinerimei române a reuşit bine, după împrejurări peste asteptare. Public n'a fost chiar mult, a tost însě foarte ales şi românesc. Începênd de la $8^1/_2$ seara până la 4 oare dimineaţa veselia a fost continuă. Cununa de dame a fost foarte drăgălaşă. Costumuri naţionale însě numai vr'o trei „între cari cel mai frumos al domnişoarei Vióra *Magdu*, cunoscuta noastră poetă, în costum în tricolor naţional. În pausă Dr. *Candrea* a mulţumit publicului pentru sprginul dat. Vorbirea dînsului, în termini foarte aleşi, a fost vîu aplaudată. Tinerimea universitară a arětat mult interes. Din *Braşov, Năsěud* şi *Sělişte* (l. Sibiiu) tinerii universitari au salutat petrecerea prin telegrame, cari s'au cetit în pausă. Tinerimea din *Viena* a fost representată prin d. Alesandru *Vajda-Voevod.* Mâne raport detaiat.

Heim Péter se duce... Cine e acest *Heim* Péter? Acesta e un renegat, care întruneşte calităţile cele mai şoviniste. El e consilieriu ministerial şi e împărţit la resortul de comunicaţiune. S'a făcut vestit publicului cu ocasiunea grevei poştarilor din Budapasta, când acestora li-a dat sfatul, ca pe lângă oficiul de stat ce-l au, sě se aplice de îngrijitori de casă, ear' pe soţiile lor sě le trimită de spălătorese, — dacă voiesc sě subsiste. — Acest sfat, care îşi tradează isvorul „*cu minte*“, a fost causa adevěrată a grevei poştaşilor. Superiorii jupânului *Heim* Péter s'au convins din acest *filosofic* sfat, că inteliginţa domnului consilieriu nu e nici de cum la înălţimea chiămării oficiului ce-l poartă. Asta o susţin şi ştiu foile ungureşti. Noi însě mai ştim că jupânul *Heim*, pe care l'a ajuns acŭ nemeza, a fost acela, care a declarat unei romăne, când aceasta a recurs după un post de postă dicênd „*noi nu denumim nici o valachă de oficiantă* atât timp cât eu sum aici“. Cine e dar' acest *Heim* Péter? E unul din cei mai spurcaţi renegaţi. Acum se duce! Pěcat că nu l'a dus mai iute . . . .

O comună bravă. Aflăm, că representanţa comunală din *Galşa* (comit. Arad) a întrodus ca limbă oficioasă a agendelor sale *limba română*. Ne bucură constatând acest fapt frumos, care ne demustră, că bravii locuitori ai *Galşei* au venit la convingerea, că noi nu numai datorinţe ci şi drepturi avem. Îi felicităm şi le trimitem vorba, că de lătratul unor fiţuice maghiare sě nu se lase înfricaţi.

Concertul din Lugoşiu.

— Raport special. —

Lugoşiu, 12 Iuliu n.

Concertul împreunat cu dans arangiat din partea tinerimei române studioase din Lugoş în 10 l. c. n'a rěuşit conform aşteptărilor. Societatea română din Lugoş n'a arětat destul interes, faţă de întreprinderea mai nouă a tinerimei; am fost obiciniuiţi şi ne-am simţit îndreptăţiţi a pretinde mai mult interes, sprijin mai mare faţă de acţiunea tinerimei. După manifestaţiile de odinioară ale societăţii române lugojene ni a fost drag a trăi în firma convingere, că societatea noastră are multă pricepere pentru acţiuni nobile, binevoitoare, şi le ştie şi preţuí, sprijiní după merit. Apoi prestaţiunile tinerimei de odinioară numai mări au putut încrederea pusă în puterea producětoare a tinerimii. Şi în faţa tuturor acestora am trebuit sě rěmânem înşelaţi în aşteptările noastre şi sě abandonăm încuragiarea dorită, carea ne-ar fi putut recompensá străduirile noastre.

Concertul a fost impunětoriu. „Mic Potpouri românesc de I. Mureşan, esecutat pe pian şi violin de dnii V. *Biberea*, C. *Brědicean*, T. *Brědicean* şi A. *Cosgaria*, a făcut un început binepotrivit. Mulţimea motivelor române cuprinse în aceasta bucată ni-a avêntat puternic sentimentul naţional; predarea ei a satisfăcut pe deplin publicul ascultătoriu. Punctul următoriu a fost „Fantasie Polonaise“ de I. Raff, esecutată pe pian de dl L. *Tempea*. Numele concertantului mě absoalvă de ori-ce comentar; fie ca noi românii sě putem produce cât mai mulţi pianişti ca dînsul. „Nocturne“, Op. 37 şi „Mazurka“, Op. 6 de Fr. Chopin, esecutate pe pian şi violină de dnii A. *Cosgaria* şi L. *Tempea* au stors aplausele ascultătorilor. Sfîrşitul mai bun l'a format „Africanul fidel“, Couplét-marsch de W. W. esecutat cu voce şi pian de dnii V. *Biberea* şi T. *Brědicean*. Versurile comice, nu arareori pline de ironiă gâdălitoare, costumul bine ales şi predarea corectă au făcut impresiunea cea mai bună.

Sperăm, că puterea morală manifestată prin acest concert ales va putè paralisá şi reduce la zero indiferentismul constatat în parte şi la aceasta ocasiune. Dorim, ca odată sě ne putem emancipá de aceasta boală scârboasă.

După concert a urmat dansul. Cununa tinerimei a fost înălţătoare şi a putut prevestí pentru societatea română din Lugoşiu un viitoriu frumos.

Posta Redacţiunei.

A. Popovici Zichidorf. „Rectificarea Dtale, las că e şi foarte tărdie, nu e rectificare. N'ai curagiul nici măcar sě negi categoric. Nu se poate publicá.

Făgărăşenilor. Obiectivitatea ne cere sě dăm loc rectificărilor, dar' numai întru cât sunt în merit. Când însě imputaţi anonimita, nu e corect a subscrie numai cu „Veritas“. Puţină paciinţă!

Blanche. El va vení în curênd.

R. F. Bucureşti. „Il Corriere“ îl vom întrebuinţá mai târdiu. Ne lipseşte spaţiul. Mulţumită. Rugăm sě continuezi.

Invitare la abonament.

Voind a face diariul nostru tot mai accesibil pentru marele public românesc și voind a satisface și dorinței cetitorilor nostri cu privire la formatul foii, administrațiunea diariului nostru a hotărît următoarele inovațiuni:

Începênd cu 1 Iuliu st. v. *prețul de abonament al diariului „Dreptatea“* se **reduce** de la **12** fl. la **10 fl. pe an.**

Tot cu aceeași di **„Dreptatea“** va începe sĕ apără într'un **format mare de douĕ foi,** *cu același cuprins variat, bogat și interesant, ca și până acum.*

Astfeliu manținênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și objectivă întru toate, susținênd toate legăturile noastre cari până acum ni-au făcut posibil de a dá în mâna cetitorilor diariul celor mai proaspete informațiuni, vom face acum, ca diariul nostru sĕ fie și cel mai eftin cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« va apărè și mai departe în fie-care di de lucru la amiadi.

După acestea invităm la abonament cu următoarele prețuri:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	fl. 10·—
„ semestral	„ 5·—
„ treilunar	„ 2·50
„ lunar	„ 0·85

Pentru România și străinătate:

Abonamentul anual costă . . .	Frci 37·—
„ semestral	„ 18·50

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numĕrul sub care au primit până acum foaia, ori sĕ lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonați sunt rugați a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că diariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul și numai pre acel timp pre care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei diariului „Dreptatea“ în T i m i ș o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacțiunea și Administrațiunea diariului

„Dreptatea“.

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 11 Iuliu 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.80—5.85
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—6.00
Sĕcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	5.00—5.20
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.20
Ovĕs, venturat	per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou	per 100 chil.	5.90—6.00

Bursa de Budapesta din 11 Iuliu 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	124.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „ . . .		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. .	4 2/10	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	4 2/10%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . .	4 2/10%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . .	4 2/10%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—

Anunț.

În edificiul nou de **Bazare** al bisericei gr. or. rom. din Lugoș, se află 5 dughene Nrii 1, 4, 8, 9 și 15

de închiriat

începênd de la 1 Novembre 1895.

Condițiunile se pot vedè în toată diua de la 9—11 oare a. m. în cancelaria comitetului parochial, carea se află în curtea bisericei.

L u g o ș, 10 Iuliu 1895.

Stefan Antonescu
preș. comit. par.

80 (3—1)

822. tkvi 1895. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ujaradi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Papp Vazul végrehajtatónak Láju Szima és társai végrehajtást szenvedő elleni 293 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a temesvári kir. törvényszék (az ujaradi kir. járásbiróság) területén lévő Fibisen fekvő a fibisi 289. sz. tjkv A I. 2—5. és 7. alatt foglalt ingatlanból Láju Zorlenczán Szófia, Láju Magdolna és kk. Láju Györgyöt megillető egy nyolczad részére az árverést 365 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi augusztus hó 5-ik napján d. e. 10 órakor** Fibis község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 36 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881 : LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 : LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Ujaradon 1895. évi április hó 16. napján.

Az ujaradi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Csáklány,
kir. albiró.

81 (1—1)

Întemeiat la 1887. Întemeiat la 1887.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍI, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: **ARAD,** casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2.

Capital de acții: fl. 300.000. Fond de reservă: fl. 80.000.

Depuneri: fl. 800.000; Circulația anuală: fl. 10,000.000.

Primește **depuneri spre fructificare,** după cari **solvește 5% interese,** fără privire la terminul de abdicere.

Darea de venit după interese încă **o solvește institutul separat.**

După starea cassei, **depuneri până la 1000 fl.** se restituesc îndată la presentarea libelului, **fără abdicere.**

Depuneri se pot face și ridicá și **prin poștă** și se efectuesc **momentan** după sosirea comandei.

24 (26—18) **Direcțiunea institutului.**

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.